

Skjønt Kaliindustrien dels ved Indvindingen af Kalisalte af Roesukker, dels siden man paabegyndte Bearbejdningen af de store Miner ved Stafsfurt, har antaget ganske anderledes Dimensioner end tidligere, saa at der i Tydskland og Frankrig findes en Mængde Fabrikker, der omdanne Naasaltene til Potaske, Kalisalpeter o. Desl., ere vi her endnu ikke komne videre, end at de nævnte Naasalte, naar de ei bruges til Gjødning, fortoldes som „Apothekervarer“ med 2 Skilling pr. Pd. Forbruget af Potaske er omtrent 1½ Mill. Pd., og af Kalisalpeter indføres betydelige Mængder til Krudtfabrikkerne. Begge disse vigtige Salte kunne paa Grund af de abnorme Toldsatser ikke fabrikeres i Landet.

Man skulde synes, at der ikke var nogen Fabrikation, som egnede sig bedre for Landet end Fremstillingen af Cement, hvortil her paa mange Steder findes fortrinlige Naamaterialier, navnlig Ler og Kridt, men dog trives de saa Fabrikker, som ere blevne anlagte, kun slet, fordi de paa Grund af Toldforholdene ei kunne bære Ublandets Konkurrence. Regner man, at der til Fremstillingen af 1 Td. Cement bruges 1 Td. Kul, svarer hertil en Toldgift af 14 Ore pr. Td. Cement, og desuden betales i Told for Emballagen 6½ Ore, ialt 20½ Ore, medens fremmed Cement er toldfri; Produktionen af dansk Cement beløber sig til 30 a 35,000 Tdr., og Indførselen af Cement kan vel omtrent anslaaes til 80 til 100,000 Tdr. og til en Værdi af 7 til 800,000 Kr.

De fleste af de ovenfor omtalte kemiske Produkter indføres toldfrit her i Landet, medens de i Rusland og Tydskland have en høj Beskyttelse, som i sidstnævnte Land nu vil blive yderligere forøget. Englands Overproduktion vil som Følge heraf i endnu højere Grad end hidtil søge et Marked i de skandinaviske Lande, hvor Seiren vil blive den let, da Fabrikkerne, idetmindste i Danmark, langt fra at være beskyttede tværtimod alle uden Undtagelse maa betale Told af en Del af deres Naavarer, og de lide tilmed under Trykket af en uforholdsmæssig stor Anlægs kapital, idet saagodt som alt det Materiale, der benyttes til et Fabrik anlæg, er belastet med Told; Maskiner, Apparater, Søm og andre Varer af Metal med c. 10% af Værdien, Bygningstømmer ligeledes med 10%, Mursten, Kalk og Cement have betalt Tolden af Kullene, der ere benyttede til Fabrikationen, o. s. fr. Det eneste virkelig toldfrit Byggemateriale er Tagstifterne!

Som allerede antydet, vilde det være meget ønskeligt, om Sagkyndige i andre Grene af vor Storindustri vilde fremkomme med lignende faktiske Oplysninger som de ovenfor givne, da der herved vilde samles et godt Materiale til Brug ved den forestaaende Revision af Toldtarifsen.

Nr. 17.

Til Finansministeren!

Idet Undertegnede tillade os at henvende os til Deres Excellence med Bøn om, at De vil skjænke efterfølgende Bemærkninger velvillig Overveelse, anse vi det overflødig at paavise, at der ved Fastsættelsen af de enkelte Told-Tarifpositioner bør tages Hensyn til, hvorledes de ville virke paa den indenlandske Industri.

Det har rigtignok tidligere været opstillet som en utvivlsom Lære, at det maatte være Dødvægen at fjerne alle de Toldbestemmelser, der satte den indenlandske Industri istand til at bære Ublandets Konkurrence, og denne Opfattelse har søvet sin Indflydelse saavel paa vor Lovgivning som paa de Udkaft, der af tidligere Regjeringer ere blevne Rigsdagen forelagte. Nu synes man imidlertid at være kommen til en almindelig Erkjendelse af, at der ved en Reform i Toldlovgivningen bør tages væsentligt Hensyn til den indenlandske Industri. Endog det saakaldte Børsudvalg, der dog efter sin Sammensætning maa antages at have været tilbøielig til især at varetage de merkantile Interesser, har erkjendt, at vor hjemlige Industri har et berettiget Krav paa, at dens Interesser varetages med Omhu og Energi. Idet det derefter fremstilles, hvorledes der maa sørges for, at vore industrielle Erhverv kunne udvikles saaledes, at de formaa at fysiselsætte en stedse og fortrinnsvis stærkt